

תיאוריות של אינטגרציה: מדוע מדינות מותרות על הריבונות שלהן? 1031-3793

ד"ר אמיר לופוביץ
סמסטר א' תשפ"א 2023-2024

הקורס מבקש לענות על השאלה מדוע מדינות מותרות על הריבונות שלהן ונכנסות לתוך מוסדות מחייבים, הפוגעים ביכולת השליטה שלהן על קביעת המדיניות בנושאים שונים. כך למשל עשויים מוסדות אלה להוביל את המדינות לוותר על מטבע שלהן או על השליטה בגבולותיהן. האתגר והחשיבות הטמונים במענה על שאלות אלה נובעים מכך שריבונות המדינה אינה רק סוגיה הנוגעת למדיניות או לאסטרטגיה, אלא גם לזהות של המדינה. לכן השאלה מעוררת עניין לא רק ביחס לגישות פוזיטיביסטיות ויכולתן להסביר תהליכי אינטגרציה, אלא גם ביחס לגישות פרשניות המדגישות את החשיבות של הזהות לשחקנים. הקורס יסקור תיאוריות שונות המבקשות להסביר את התרחשותם של תהליכים אלה ואת השפעתם על היווצרותו והתרחבותו של האיחוד האירופאי, כמו גם האתגרים שהאיחוד האירופאי מתמודד עימם ביחס ליכולתו לשמור על קיומו נוכח תהליכים ומשברים הזוכים לבולטות בשנים האחרונות ובראשם עזיבתה הצפויה של בריטניה את האיחוד (Brexit).

סוג קורס והיקף: שיעור 3 ש"ס

פגישות השיעור: יום ד' 16:00-19:00

חובות הסטודנט ושיטת קביעת הציון:

- קריאת מקורות החובה של הקורס.
- נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים/השלמת חומר השיעורים (קיימת אפשרות לציון מיטיב) עבודת בית [100% מהציון]

לאור המצב ייתכנו שינויים

מבוא

1. מבוא לקורס ורקע על האינטגרציה באירופה + רקע המדינה הריבונית ואתגריה (מנקודת המבט של התיאוריות המרכזיות ביחסים בין-לאומיים) (3 בינואר, 2024)

Diez Thomas, and Wiener Antje. (2009). Introducing the Mosaic of Integration Theory. In European Integration Theory, edited by Antje Wiener and Tanja Borzel. Oxford: Oxford University Press 2nd Edition, pp. 1-22

לחומר רקע נוסף,

McCormick, John, and Olsen Jonathan. (2013). *European Union: Politics and Policies*, 5th ed. Boulder, CO: Westview, pp. 15-92.

Sweet Alec Stone and Sandholtz Wayne. (1998). *European Integration and Supranational Governance*. New York: Oxford University Press, pp. 1-26.

Puchala, J. Donald. (1999). Institutionalism, Intergovernmentalism, and European Integration: A Review. *Journal of Common Market Studies* 37(2): 317-332.

2. תיאוריות של יחסים בין-לאומיים ואינטגרציה (10 בינואר 2024)

לקריאה נוספת (אין קריאת חובה לשיעור זה)

לסיכום כללי על תיאוריות של יחב"ל,

Walt, Stephen. M. (1998). International Relations: One World, Many Theories Author(s): Stephen M. Walt Source: *Foreign Policy* 110: 29-46.

לדיון על הניאו-ריאליזם,

Mearsheimer, John. (2001). *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: Norton. pp. 1-54.

לדיון על הניאו-ליברליזם,

Martin, Lisa and Beth A. Simmons. (2012). International Organisations and Institutions. In Carlsnaes, Walter, Risse, Thomas and Simmons, A. Beth. (eds.) *Handbook of International Relations*. Sage Publications, pp. 326-351.

לדיון על הקונסטרוקטיביזם,

Ba, Alice. and Hoffmann, Mathew. (2003). Making and Remaking the World for IR 101: A Resource for Teaching Social Constructivism in Introductory Classes". *International Studies Perspectives* 4(1): 15-33.

תיאוריות מרכזיות להסבר תהליכי אינטגרציה

3. פונקציונליזם, ניאו-פונקציונליזם ופוסט-פונקציונליזם (17 בינואר 2024)

Arme Niemann, Schmitter C. Philippe. (2009). Neofunctionalism. In Wiener, Antije, and Diez, Thomas (eds.) *European Integration Theory*, 2nd Edition. Oxford: Oxford University Press. pp. 45-65.

לקריאה נוספת,

Liesbet Hooghe and Gary Marks (2008) A Postfunctionalist Theory of European Integration: From Permissive Consensus to Constraining Dissensus. *British Journal of Political Science* 39: 1-23.

4. גישות ליברליות ו-intergovernmentalism (24 בינואר 2024)

Moravcsik, Andrew and Schimmelfenning, Frank. (2009). Liberal Intergovernmentalism. In Wiener, Antije, and Diez Thomas (eds.) *European Integration Theory*, 2nd Edition. Oxford: Oxford University Press. pp. 67-86.

לקריאה נוספת,

Hoffmann, Stanley. (1996). Obsolete or Obsolete? The Fate of the Nation-State and the Case of Western Europe. *Daedalus*, 95 (3): 862-915.

גישות חדשות/פרשניות

5. קהילות ביטחון וזהות משותפת (31 בינואר 2024)

Adler, Emanuel. and Barnett, Michael. (1998). A Framework for the Study of Security Communities. In Emanuel Adler and Michael Barnett (eds.) *Security Communities*. New York: Cambridge University Press. pp. 29-66.

לקריאה נוספת,

Risse, Thomas. (2009). Social Constructivism and European Integration. In Wiener, Antje, and Diez, Thomas (eds.) *European Integration Theory*, 2nd Edition. Oxford: Oxford University Press. pp. 144-159.

6. אסכולת קופנהאגן ואינטגרציה (7 בפברואר 2024)

Wæver, Ole (1998) Insecurity, Security, and Asecurity in the West European Non-War Community. In Emanuel Adler and Michael Barnett (eds.) *Security Communities*. New York: Cambridge University Press, pp. 69-118.

לקריאה נוספת על אסכולת קופנהאגן,

Buzan, Barry. Waever, Ole and de Wilde Jaap. (1998). *Security: A New Framework for Analysis*. Boulder: Lynne Rienner. pp. 1-48.

Balzacq, Thierry.) 2011(. A Theory of Securitization: Origins, Core Assumptions, and Variants. In Balzacq Thierry (ed.) *Securitization Theory: How Security Problems Emerge and Dissolve*. Oxon: Routledge, pp. 1-30.

אינטגרציה ומדיניות אירופאית

7. מדיניות ביטחון משותפת [מדיניות סייבר כמקרה בוחן] (14 בפברואר 2024)

Carrapico, H., and Barrinha, A. (2017) The EU as a Coherent (Cyber)Security Actor?. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 55(6): 1254–1272.

לקריאה נוספת,

Hoffmann, Stanley. 2000. Towards a Common European Foreign and Security Policy? *Journal of Common Market Studies* 38(2): 189-198.

Emanuel Adler and Patricia Greve (2009) When Security Community Meets Balance of Power: Overlapping Regional Mechanisms of Security governance. *Review of International Studies* 35: 59-84

Christou, George. (2016). *Cybersecurity in the European Union: Resilience and Adaptability in Governance Policy*. Palgrave.

Maria Mälksoo (2018) Countering hybrid warfare as ontological security management: the emerging practices of the EU and NATO, *European Security*, 27:3, 374-392

8. ביטחון אונתולוגי והאיחוד האירופאי (21 בפברואר 2024)

Mitzen, Jennifer. (2018) Anxious Community: EU as (In)security Community. *European Security* 27(3): 393-413.

לקריאה נוספת,

Manners, Ian. (2002). *European [security] Union: From Existential Threat to Ontological Security*. Copenhagen Peace Research Institute. Working Paper No. 5.

Rumelili, Bahar. (2004). Constructing Identity and Relating to Difference: Understanding The EU's Mode Of Differentiation. *Review of International Studies* 30(1): 27-47.

Mitzen, Jennifer. (2006) Anchoring Europe's civilizing identity: habits, capabilities and ontological security. *Journal of European Public Policy* 13(2): 270-285.

Kinnvall, Catarina, Manners Ian, and Mitzen, Jennifer (2018) Introduction to 2018 special issue of *European Security*: "Ontological (in)security in The European Union." *European Security* 27(3) 249-265.

Mitzen, Jennifer. (2020). Anxious community: EU as (in) security community. In *Ontological Insecurity in the European Union* (pp. 145-165). Routledge.

לקריאה נוספת על המושג של ביטחון אונתולוגי,

Steele, J. Brent. (2005) Ontological Security and the Power of Self-Identity: British Neutrality and the American Civil War. *Review of International Studies* 31(3): 519-40.

Mitzen, Jennifer. (2006). Ontological Security in World Politics: State Identity and the Security Dilemma. *European Journal of International Relations* 12(3): 341-70.

Lupovici, Amir. (2012) Ontological Dissonance, Clashing Identities, and Israel's Unilateral Steps towards the Palestinians. *Review of International Studies* 38(4): 809-833.

אתגרים: הרחבת האיחוד, אי הרחבה ודיס-אינטגרציה

9. הרחבת האיחוד (המקרה של מדינות מזרח אירופה ושל טורקיה) (28 בפברואר 2024)

Hurd, Elizabeth, Shakman. (2006) Negotiating Europe: the Politics of Religion and the Prospects for Turkish Accession. *Review of International Studies* 32(3): 401-418.

לקריאה נוספת,

Schimmelfennig, Frank. (2001) The Community Trap: Liberal Norms, Rhetorical Action, and the Eastern Enlargement of the European Union. *International Organization* 55(1): 47-80.

Schimmelfennig, Frank. (2009) Entrapped again: The way to EU membership negotiations with Turkey. *International Politics* 46: 413-431.

Smith, Karen. (2011) Enlargement, the Neighborhood and European Order. In Christopher Hill and Michael Smith (eds.) *International Relations and the European Union*. Oxford: Oxford University Press, pp. 299-323.

10. דיס-אינטגרציה? (6 במרץ 2024)

בשיעור נדון בסוגיה של היפרדות של בריטניה (Brexit) ובאתגרים נוספים בהם מתמודדות מדינות האיחוד בשנים האחרונות [גבולות, מטבע]

Schimmelfennig, Frank. (2018) Liberal Intergovernmentalism and the Crises of the European Union. *JCMS: Journal of Common Market Studies* 56(7): 1578-1594.

לקריאה נוספת,

Vollaard, H. (2014), Explaining European Disintegration. *Journal of Common Market Studies* 52(5): 1142–1159.

Webber, Douglas. (2014). How Likely is it That The European Union Will Disintegrate? A Critical Analysis of Competing Theoretical Perspectives. *European Journal of International Relations* 20(2): 341-365

Browning, Christopher S. (2018) Brexit, Existential Anxiety and Ontological (in)security. *European Security* 27(3): 336-355.

סיכום

11. סיכום: הייחודיות של המקרה האירופאי ואתגרי האינטגרציה באיחוד האירופאי בעתיד (13 במרץ 2024)

Maher, Richard. (forthcoming) International Relations Theory and the Future of European Integration. *International Studies Review* 23(1): 89-114.

לקריאה נוספת,

Grant, Charles. 2010. Europe as a Global Actor in 2030. In Daniel Benjamin, ed., *Europe 2030*. Washington, D.C.: Brookings, pp 63-85.

Kraphol, Sebastian. (2013). Integration Theory and the New Regionalism. In External Influence on Regional Integration in the Developing World: Regional Cooperation and Defection, chp. 1.

לקריאה נוספת על תהליכי אינטגרציה (וקהילות ביטחון) באזורים אחרים, ראו

Amitav Acharya. (2014). Constructing a Security Community in Southeast Asia. ASEAN and the Problem of Regional Order. 3rd Edition. Routledge.

Oelsner, Andrea. (2015). Pluralistic Security Communities in Latin America. In *Handbook of Latin American Security Studies*, edited by Mares, D. R. and Kacowicz, A. M., pp.173-184.

Risse, Thomas and Börzel, A. Tanja. (2016). *The Oxford Handbook of Comparative Regionalism*. Oxford: Oxford University Press. [מספר פרקים שונים רלוונטים]

שיעורים שהוסרו מתוכנית הלימודים עקב קיצור הסמסטר:

תיאוריות של פרקטיקות ואינטגרציה

Pouliot, Vincent (2007). Pacification without Collective Identification: Russia and the Transatlantic Security Community in the Post-Cold War Era. *Journal of Peace Research* 44(5): 605-622.

לקריאה נוספת,

Adler-Nissen, Rebecca. (2014) *Opting Out of the European Union: Diplomacy, Sovereignty and European Integration*. New York: Cambridge University Press. [chp. 3: A Political Sociology of European Integration, pp. 47-73].

Rebecca Adler-Nissen (2016) Towards a Practice Turn in EU Studies: The Everyday of European Integration. *Journal of Common Market Studies* 54(1): 87-103.

לקריאה נוספת על תיאוריות של פרקטיקות ביחסים בין-לאומיים, ראו למשל

Adler, Emanuel, Pouliot, Vincent (2011). International Practices. *International Theory* 3(1): 1-36.

Bueger, Christian, and Gadinger Frank. (2015). The Play of International Practice. *International Studies Quarterly* 59(3): 449–460.

אינטגרציה ומוסדות האיחוד האירופאי

Pollack, Mark A. 1997. Delegation, Agency, and Agenda Setting in the European Community. *International Organization* 51(1): 99-134.

לקריאה נוספת,

McCormick, John, and Olsen Jonathan. (2013). *European Union: Politics and Policies*, 5th ed. Boulder, CO: Westview, pp. 97-166.